

ГЕОГРАФІЯ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Кількість кредитів – 3.

Кількість годин -90.

Форма контролю – залік.

Курс «Географія ґрунтів України» є важливим в циклі наук про Землю, оскільки дозволяє поглибити знання студентів про поширення ґрунтів на земній кулі, та набути нових знань про земельні ресурси світу, розкрити сутність ґрунту як головної складової земельних ресурсів, з'ясувати проблеми їх використання та збереження. Вивчення основних типів ґрунтів й земельних ресурсів України і світу є важливим, оскільки необхідною умовою є знання і вміння пояснювати їх приуроченість до певних природних умов, обґрунтовувати заходи, які необхідні для підвищення їх родючості. Також з'ясувати основні завдання, що стоять перед географією ґрунтів у зв'язку з обліком земельних фондів, їх оцінкою, охороною земель від ерозії, забруднення та інших несприятливих процесів.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Географія ґрунтів України» це отримання знання про поширення ґрунтів на суходолі, вивчення зв'язку і взаємодії між компонентами географічної оболонки, які призводять до формування особливого природно-історичного тіла – ґрунту; розкриття сутність ґрунту як головної складової земельних ресурсів, з'ясування проблем їх використання та збереження. Поряд з розглядом загальних закономірностей географії ґрунтів, важливо показати роль окремих факторів у диференціації ґрунтового покриву, а також розгляд основних завдання, що стоять перед географією ґрунтів у зв'язку з обліком земельного фонду. З'ясувати загальні особливості земельного фонду світу, проаналізувати поширення земельних ресурсів в межах материків, регіонів, країн та здійснити оцінку їхнього стану й потенційних можливостей раціонального використання.

Завдання курсу:

Теоретичні: набуття знань щодо мінералогічного складу ґрунту і процесу ґрунтоутворення; вивчення ґрунтоутворюючих порід та закономірностей формування ґрунтового профілю.

Практичні: вивчення морфологічних ознак та механічних і фізико-хімічних властивостей ґрунтів у польових умовах з подальшим застосуванням у виявленні закономірностей розповсюдження ґрунтового покриву.

Загальні компетентності:

K08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

K09. Здатність працювати в команді.

K11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.

Фахові компетентності:

K 13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю, як комплексну природну систему.

K17. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.

Програмні результати навчання

ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.

ПР06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер.

ПР09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.

ПР10. Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

Зміст дисципліни

1. Вступ до курсу. Історія створення ґрунтової карти світу та України. Закони географії ґрунтів.
2. Ґрунти та структура ґрунтового покриву зони Мішаних лісів (Полісся) та Лісостепу.
3. Ґрунти та структура ґрунтового покриву зони Степу. Ґрунти Українських Карпат та гірського Криму.
4. Місце і роль земельних ресурсів у суспільному виробництві та функціонуванні біосфери.
5. Земельні ресурси світу.
6. Сучасний стан і використання земельних ресурсів України.
7. Земельні ресурси України.
8. Розподіл земельного фонду України за землевласниками, землекористувачами.
9. Ринок землі в Україні. Екологічний стан земельних ресурсів України.
10. Деградаційні процеси у ґрунтах та охорона земель.